

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/198052,71-rocznica-smierci-general-a-Augusta-Emila-Fieldorfa-Nila-Warszawa-24-lutego-202.html>
30.04.2024, 08:58

71. rocznica śmierci generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila” - Warszawa, 24 lutego 2024

71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. Paweł Ossoliński
71. rocznica śmierci Generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila" - fot. MN/BUWiM

24 lutego 1953 r. komuniści zamordowali generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila” – jednego z najwybitniejszych bohaterów polskiego podziemia niepodległościowego, żołnierza Legionów Polskich, organizatora i dowódcę Kedywu Armii Krajowej, zastępcę Komendanta Głównego AK, pierwszego emisariusza Rządu RP na uchodźstwie i Naczelnego Wodza do kraju, komendanta organizacji „NIE”.

Generał „Nil” nie ugiął się przed torturami ani fałszywymi oskarżeniami. W obliczu groźby śmierci wybrał honor ponad życie, pozostając wiernym ideałom i wartościom, które stanowiły fundament polskiego ducha niepodległościowego. 16 kwietnia 1952 r. po sfinansowanym, trwającym osiem godzin, procesie komunistyczny sąd skazał Augusta Fieldorfa na karę śmierci przez powieszenie. Wyrok zapadł na podstawie fałszywych oskarżeń o współpracę z okupantem niemieckim i wydawanie terenowym strukturom

Kedywu rozkazów likwidowania partyzantów sowieckich i działaczy lewicowych – zgodnie z dekretem o wymiarze kary dla zbrodniarzy hitlerowskich i zdrajców narodu polskiego. Nie uwzględniono wyjaśnień Fieldorfa, nie powołano wskazanych przez niego świadków i ekspertów.

Był najwyższym rangą żołnierzem AK, który padł ofiarą zbrodni sądowej okresu stalinowskiego. Do dziś nie wiadomo, gdzie spoczęło ciało legendarnego dowódcy Kedywu.

24 lutego 2024 r., w 71. rocznicę śmierci generała odbyły się uroczystości upamiętniające bohatera polskiego podziemia. W wydarzeniu wziął udział dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek. Przed monumentem w pobliżu Sanktuarium Św. Ojca Pio zebrały się setki osób by oddać hołd wielkiemu Polakowi. Następnie zebrani ruszyli w marszu ulicami stolicy do miejsca śmierci gen. Augusta Emila Fieldorfa, w którym obecnie znajduje się Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Dyrektor Adam Siwek zapalił znicz przed tablicą na murze dawnego aresztu śledczego Warszawa-Mokotów.

Jego tragiczna śmierć jest symbolem okrucieństwa totalitarnego reżimu komunistycznego, a jego walka o Polskę oraz niezłomna postawa pozostaje dla nas inspiracją do nieustającej obrony wolności, godności i prawdy. Mimo wysiłków nie udało się komunistom skazać go na zapomnienie.

[W 2023 roku odsłoniliśmy w 2. Regionalnej Bazie Logistycznej w Rembertowie pomnik organizatora i dowódcy Kedywu Komendy Głównej AK. Patron jednostki gen.](#)

[August Emil Fieldorf „Nil” tuż po aresztowaniu przez Sowieców 7 marca 1945 roku trafił do obozu NKWD nr 10 w Rembertowie, na terenie którego obecnie mieści się infrastruktura 2. Regionalnej Bazy Logistycznej.](#)

[30 czerwca 2021 r. w byłym więzieniu mokotowskim odsłoniliśmy tablicę upamiętniającą generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila”. Tablica ufundowana przez BUWiM IPN została umiejscowiona obok celi straceń w dawnym areszcie śledczym przy Rakowieckiej 37 w Warszawie.](#)

